

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119311084
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:6119311084.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, a žalovanej: B. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. O., t.č. T. O., J. V. XXXX/X, o zaplatenie 1.579,34 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 8Csp/32/2020-344 zo dňa 4. novembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1.Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) zamietol žalobu v časti o zaplatenie sumy 1.579,34 eur spolu s úrokom z omeškania od 9.9.2020 do zaplatenia.

2.S poukazom na ustanovenia § 37 ods. 1, § 52 ods. 1 a § 558 OZ (všetky citované v napadnutom rozsudku) súd prvej inštancie východiskovo uviedol, že predmetom konania (v štádiu po odvolacom konaní) ostal nárok žalobcu v časti o zaplatenie sumy 1 579,34 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% od 09.09.2020, ktorého (nároku) sa týka procesný návrh žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie uplatnený v jeho podaní zo dňa 01.02.2021 na základe uznávacieho prejavu žalovanej vykonaného v priebehu konania, ktorý bol súčasťou jej písomného vyjadrenia k žalobe zo dňa 18.09.2020.

3.1.Okresný súd v danej spojitosti poukázal na znenie § 282 CSP, zakladajúceho povinnosť súdu rozhodnúť o nároku (resp. aj o časti žalobou uplatneného nároku) rozsudkom pre uznanie nároku za splnenia dvoch podmienok, ktorými sú 1. návrh žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie nároku a 2. uznanie nároku (alebo jeho časti) žalovaným.

3.2.V danom prípade bola podľa súdu prvej inštancie splnená len prvá podmienka, nakoľko nedošlo k platnému uznávaciemu prejavu zo strany žalovanej. Uznanie dlhu je jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi, ktorým sa zakladá vyvrátená právna domnienka, že dlh v čase uznania trval. Na to, aby uznanie dlhu malo takéto účinky, je potrebné aby dlžník písomne uznal, že zaplatí veriteľovi svoj dlh určený čo do dôvodu, aj výšky. Písomné uznanie dlhu žalovanou je obsiahnuté v časti III, IV podania žalovanej zo dňa 18.09.2020. Žalovaná sa na pojednávaní nevedela k obsahu svojho uznávacieho prejavu bližšie vyjadriť, čo odôvodňovala tým, že vyjadrenie z 18.09.2020 jej písal advokát (ktorého na zastupovanie v konaní nespĺnomocnila), pretože ona obsahu písomností, ku ktorým sa mala vyjadriť na výzvu súdu (žaloba s prílohami) nerozumela.

3.3. Okresný súd preto vyhodnotil predmetný uznávací prejav žalovanej, vychádzajúc pritom z celého obsahu uvedeného v časti III, IV podania, ktoré na seba vzájomne nadväzujú (časť IV - petit je výsledkom časti III obsahujúcej úvahy a tvrdenia o pohľadávke, jej dôvode a výške) za neplatný právny úkon a to v zmysle § 37 ods. 1 OZ, pre jeho neurčitost' a nezrozumiteľnosť (zmätočnosť) a tiež z dôvodu, že predmetné uznanie dlhu voči žalobcovi je podmienené. Žalovaná totiž v časti III podania uviedla, že uznáva, že dlhuje SLSP (teda nie žalobcovi) nejakú sumu titulom neuhradeného úveru. A len v prípade splnenia podmienky, že zmluva o postúpení je platná, tak dlhuje nejakú sumu žalobcovi a nie SLSP. Uznanie dlhu však podľa súdu nemôže byť ničím podmienené, musí ísť o jednoznačné uznanie voči konkrétnemu veriteľovi a z uznávacieho prejavu musí byť nepochybne zrejmá výška uznaného nároku, čo v tomto prípade splnené nebolo. Žalovaná najskôr uznaný nárok vymedzila ako „nejakú sumu“, ďalej uviedla, že výšku neuhradeného úveru popiera čo do výšky, potom zas uviedla, že výška dlhu banke bola vo výpovedi zmluvy 3 158,68 eur, z čoho polovica je 1 579,34 eur a túto sumu potom uviedla v časti IV, ako sumu, na ktorú ju má súd zaviazat'. Avšak vychádzajúc z obsahu výpovede banky v jej podaní zo 16.10.2017, v tejto bol vymedzený celkový dlh žalovanej voči banke vo výške 3 158,68 eur a tento zahŕňal nielen istinu úveru, ale aj jej celé príslušenstvo. Žalovaná však následne v texte časti III výslovne uviedla, že príslušenstvo pohľadávky ako rôzne úroky, poplatky (SLSP) považuje za sporné, čo do dôvodu, neuznáva ich a namieta ich nejasnosť. Obsah uznania nároku, tak ako je uvedený v časti IV vyjadrenia (kde nie je uvedené voči akému veriteľovi a z akého dôvodu dlh uznáva) teda nezodpovedá obsahu predchádzajúcej časti III vyjadrenia, kde sa vyjadruje k veriteľovi, k existencii a výške pohľadávky a to nejednoznačne, keďže sú tam uvedené podmienené a protichodné tvrdenia. Uznávací prejav žalovanej je preto neplatným právnym úkonom, pričom ide o absolútne neplatnosť, čoho následkom je, že tento právny úkon je právne neúčinný a nezakladá žiadne práva a povinnosti.

4.1. Podľa okresného súdu, ak by aj dotknutý uznávací prejav žalovanej bol platný, tak uznanie dlhu zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku (predpokladá sa), že dlh v čase uznania trval. Znamená to, že aj dlhnik, ktorý svoj dlh uznal, môže namietať, že dlh v čase uznania neexistoval alebo už netrval. Táto námietka musí byť v konaní preukázaná. V danom prípade súd prvej inštancie v rozsudku č.k. 8Csp/32/2020-287 zo dňa 04.02.2021, ako aj súd druhej inštancie v rozsudku č.k. 10CoCsp/17/2021-325 zo dňa 30.06.2021, konštatoval absolútnu neplatnosť Zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby uzavretej 06.12.2016, z ktorej je nárok žalobcu v tomto konaní uplatnený. V dôsledku absolútnej neplatnosti predmetnej zmluvy žalobcovi vzniká len nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. na vrátenie financií v poskytnutej výške, avšak v tomto prípade bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej nevzniklo, nakoľko z vyjadrenia a dokladov predložených žalobcom nesporne vyplýva, že žalovaná vykonala debetné operácie na účte v celkovej výške 85 689,05 eur a kreditné operácie v celkovej výške 86 854,05 eur, t.j. viac uhradila ako čerpala.

4.2. V konaní teda podľa súdu prvej inštancie bolo preukázané, že žalovanej nevznikol voči žalobcovi žiaden dlh titulom nesplnenia zmluvných povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby, ale ani titulom bezdôvodného obohatenia z neplatnej zmluvy a pokiaľ malo dôjsť k uznaniu nároku vyplývajúceho z uvedenej Zmluvy, jedná sa o uznanie neexistujúceho nároku. Žalovaná námietku neexistencie dlhu uviedla v písomnom vyjadrení predloženom na pojednávaní 04.11.2021, kde vysvetlila, že v čase svojho podania z 18.09.2020 nerozumela všetkému čo bolo v papieroch, nevedela, že zaplatila viac ako čerpala a teda, že žalobcovi nič nedlhuje (dozvedela sa to až z rozhodnutia súdu). Ak by vedela, že nič nedlhuje, nebola by uznala neexistujúci dlh. Konštatované potom predstavuje ďalší dôvodom zamietnutia žaloby.

5. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v konaní síce plne úspešná a teda jej vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, avšak žiadne trovy konania si neuplatnila, preto jej ich súd nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny v podobe vyhovievania žalobe v uplatnenom nároku v napadnutej časti rozsudkom pre uznanie.

7. Nesúhlasil s právnym posúdením okresného súdu a zdôraznil, že boli kumulatívne splnené obe podmienky na vydanie rozsudku pre uznanie nároku. Predmetný procesný návrh v konaní vzniesol na základe uznávacieho prejavu žalovaného vykonaného v priebehu konania vo vzťahu k súdu. Ide síce skutočne o jednostranný hmotnoprávny úkon žalovaného, avšak nemôže sa stotožniť s tvrdením, že ide o právny úkon adresovaný žalobcovi. Pri rozsudku pre uznanie nároku podľa ust. § 282 CSP strany prejavujú svoj hmotnoprávny úkon voči súdu, nie voči sebe navzájom a súd meritórne rozhodnúť musí (Civilný sporový poriadok: Komentár. Praha: C. H. Beck, ŠTEVČEK M. ...[et al.] 2016., 1516 s. ISBN

978-80-7400-629-6). Rozhodujúci je pritom obsah, nie forma úkonu a súd v procesnom práve neskúma „skutočnosť“ vôle žalovaného, iba jeho vonkajší prejav (princíp prejavenej vôle sporových strán). Inými slovami, rozsudok na základe uznania sa neopiera o zistený skutkový stav (ktorý sa ani nemá zisťovať) ale opiera sa o konkrétny uznávací prejav žalovaného, ktorý možno urobiť v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd sa preto obmedzí na konštatovanie, že žalovaný uznal nárok uplatnený žalobou, a toto uznanie plne stačí na to, aby súd nárok v zmysle uznania priznal. Z ustanovenia § 282 CSP direktívne plynie, že súd „rozhodne“ nie „môže rozhodnúť“.

8. Odvolateľ ďalej uviedol, že má dôvodnú pochybnosť, či okresný súd vôbec správne aplikoval ust. § 282 CSP, resp. posudzoval uznávací prejav žalovaného do úvahy potencionálne prichádzajúceho ust. § 558 OZ, ktorý síce upravuje uznanie dlhu ako právny inštitút občianskeho práva, avšak funguje na diametrálne iných predpokladoch v porovnaní v procesnou úpravou uznania nároku podľa ust. § 282 CSP. Okresný súd totiž pracuje s pojmami „uznanie dlhu, vyvrátiteľná domnienka a dlh“ v celom odôvodnení rozhodnutia, hoci podľa ust. 282 CSP sa prejednáva nárok uplatnený žalobcom, ktorý žalovaný uznáva voči súdu.

9. Žalobca zopakoval, že tvrdenia žalovaného sú účelové, pretože žalovaný svoj dlh vo svojom vyjadrení zo dňa 18.09.2020 najskôr uznal a potom tvrdil (po rozhodnutí krajského súdu v odvolacom konaní), že ho urobil v omyle. Žalobca zároveň zastáva názor, že ide o novotu - nové skutkové tvrdenie a to po odvolacom konaní s cieľom vyhnúť sa dlhovanému plneniu. Takéto skutkové tvrdenie nie je podľa názoru žalobcu prípustné, nakoľko takéto skutkové tvrdenie žalovaný netvrdil v priebehu konania na okresnom súde. Navyše, uznanie nároku ani nie je možné zobrať späť.

10. Okrem toho žalovaný nepochybne prejavil svoj uznávací prejav vôle voči súdu v podaní zo dňa 18.09.2020, keď v časti IV. Petit žiadal súd, aby ho zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 1.579,34 eur s prísl. a povolil mesačné splátky vo výške 50 eur mesačne. Súdiac toto podanie podľa obsahu je teda zrejmé a žalobca teda naďalej tvrdí, že žalovaný uznal v zmysle ust. § 282 CSP nárok uplatnený žalobcom, resp. jeho časť a taktiež boli splnené podmienky v návrhu žalobcu na vydanie rozsudku pre rozhodnutie rozsudkom pre uznanie nároku.

11. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

12. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná - neúspešná - strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. Neobstojí námietka odvolateľa o neprípustnosti tvrdení žalovanej v zmysle § 366 CSP (novoty v odvolacom konaní) a to z viacerých dôvodov. Odhliadnuc od ustanovenia § 296 CSP, umožňujúceho v spotrebiteľských sporoch (akou je i súdenná vec) spotrebiteľovi predložiť alebo označiť skutočnosti a dôkazy najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej (t.j. i vyhlásenia rozhodnutia odvolacím súdom), nemožno v okolnostiach súdnej veci prehliadnuť, že skutočnosti týkajúce sa uznávacieho prejavu sa stali predmetom posúdenia okresného súdu až po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu (a jeho „nasmerovaní“ konania k týmto otázkam), preto nie je v rozpore s princípom koncentrácie sporového súdneho konania, pokiaľ sa k nim žalovaná vyjadrila (viď obsah zápisnice z pojednávania súdu prvej inštancie konaného dňa 4.11.2021, kde vypovedala o „úkone urobenom v omyle“) „až“ v tomto štádiu konania.

14. Nad bezprostredne nevyhnutný rámec možno v danej spojitosti dodať, že postup okresného súdu nie je v rozpore so zmyslom odvolateľom namietaného ustanovenia § 282 CSP, keďže z tejto normy (skutočne) vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa procesným návrhom na vydanie rozhodnutia o uznaní nároku, čo okresný súd aj učinil. Vo vzťahu k vykonanému/samotnému posúdeniu tohto procesného inštitútu (okresným súdom) odvolací súd len - s ohľadom na určujúci záver obsiahnutý v bodoch 15 až 17 tohto odôvodnenia - upriamuje pozornosť odvolateľa na niektoré relevantné závery aplikačnej praxe Najvyššieho súdu SR a to rozsudok sp. zn. 7Cdo 179/2020 z 30. novembra 2021, v zmysle ktorého v spotrebiteľských sporoch možno za relevantný považovať iba informovaný uznávací prejav vôle spotrebiteľa, t. j. taký, ku ktorému spotrebiteľ pristúpil až po tom, čo súd prvej inštancie vykonal poučenie podľa § 292 písm. b/ CSP, teda vhodným spôsobom, nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti. Taktiež rozhodnutie publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 69/1996, v zmysle ktorého rozsudkom na základe uznania alebo vzdania sa nároku môže súd rozhodnúť len vtedy, ak je prejav účastníka natoľko určitý, že z neho možno urobiť nepochybný záver, že úkon smeruje k uznaniu nároku alebo vzdaniu sa nároku. Napokon, podľa R 13/1988 uznanie nároku účastníkom v priebehu

občianskeho súdneho konania musí súd zhodnotiť v zmysle ustanovenia § 132 OSP (teraz § 191 CSP), teda v súvislosti s výsledkami vykonaného dokazovania, prihliadajúc na všetko, čo vyšlo za konania najavo.

15. Predovšetkým je však zo strany odvolacieho súdu nevyhnutné poukázať na principiálnu zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a súvisiacu viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP). Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd nemôže nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než stranou sporu v odvolaní vznesených, konkrétnych námietok.

16. V konkrétnostiach súdnej veci je potom potrebné zdôrazniť, že súd prvej inštancie pomenoval/ označil 2 samostatné dôvody zamietnutia žaloby (resp. zvyšnej časti nároku) a to: 1. neurčitosť/ nezrozumiteľnosť uznávacieho prejavu (ktorý dôvod odvolateľ napáda tvrdením o povinnosti súdu rozhodnúť v zmysle princípu prejavenej vôle sporovej strany) a 2. neplatnosť samotnej zmluvy (o poskytnutí balíka produktov a služieb) pre absenciu esenciálnych náležitostí a tým založený/daný nárok „len, na vydanie bezdôvodného obohatenia (t.j. vrátenie len poskytnutej istiny), ktorého priznanie je (však) nadväzne vylúčené z dôvodu, že žalovaná už uhradila viac než je bolo poskytnuté.

17. Vo vzťahu k tomuto/druhému dôvodu zamietnutia žaloby však odvolateľ rezignoval na povinnosť vzniesť/formulovať relevantnú, resp. akúkoľvek protiargumentáciu. Z hľadiska procesnej ekonomie následne už „len“ táto skutočnosť - nespochybnenie jedného zo samostatných záverov súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby - sama osebe vedie k procesnému neúspechu žalobcu v odvolacom štádiu konania.

18. Na základe konštatovaného pristúpil odvolací súd k potvrdeniu zamietavého/meritórneho výroku napadnutého rozsudku.

19. Vecne správnym je nadväzne i závislý výrok o trovách prvoštánčného konania.

20. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania má svoj základ v ustanovení § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť protistrane - žalovanej - odvolacie trovy v plnom rozsahu. Tej však v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli, čo opodstatňuje súhrnný výrok o nepriznaní predmetného presného nároku žiadnej zo sporových strán.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a

dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.